

Kegyelem néktek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól,
és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen.

Kedves testvéreim! Hallgassátok meg azt a szent ígét, amelyet egyházunk a mai ünnepnapra, a böjti időszak első vasárnapjára az igehirdetés alapjául kijelölt, amint azt megírva találjuk a Máté szerinti evangélium 16. fejezetében a 21. versztől a 27. versig, a következőképpen:

"Ettől fogva kezdett Jézus nyíltan beszélni a tanítványainak arról, hogy Jeruzsálembe kell mennie, sokat kell szenvednie a vének-től, főpapoktól és írástudóktól, meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia. Péter ekkor félrevonta őt, és feddeni kezdte: Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled! Ő pedig megfordulva ezt mondta Péternek: Távozz tőlem, Sátán, kísértesz engem, mert nem Isten akarátára ügyelsz, hanem az emberekére.

Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem! Mert aki meg akarja menteni az életét – elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem – megtalálja azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall? Vagy mit adhat az ember váltságdíjúl a lelkéért? Mert eljön az Emberfia az ő Atyjának dicsőségében angyalaival együtt, és akkor megfizet mindenkinek cselekedetei szerint.

Urunk! Életünk a porhoz tapad.
Eleveníts meg minket a Te igéddel!
Ámen.

Keresztyén Gyülekezet!
Kedves Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Szerda óta elkezdődött a böjt. De... Mi is az a böjt? Ha rákeresünk a „böjt” szóra az interneten, ilyesmiket találunk: gyógyböjt, terápiás böjt, politikai böjt, azaz: éhségstrájk, avagy: spirituális böjt. „Modern” formája lehet a böjtnek a digitális böjt, avagy a természetvédő böjt. A böjt tehát a közvélekedés szerint lemondás valamiről. De a böjt „modern” felfogásaiban ez a „lemondás” csak átmeneti csupán. Negyven napig védjük a természetet (saját magunktól – egy kicsit...) utána meg ott folytatjuk, ahol abbahagytuk...

Kedves Testvéreim!

A böjt sokkal több, mint lemondás. A böjt visszatérés a keresztség szentségében kapott kegyelemhez, hogy Krisztus erejében, új életben járjunk, naponta harcolva az ördöggel, ahogyan Krisztus tette – éppen a mai igénkben is.

Hogyan is kezdődik el a mai igénk? „Ettől fogva kezdett el Jézus nyíltan beszélni...” Rögtön felmerülhet a kérdés bennünk: Mitől fogva? Mi volt az a fordulópont, amelytől kezdve Jézus elérkezettnek látta az időt, hogy nyíltan beszéljen? A fordulópont Péter apostol Cézarea-Philippibeli tanúságtétele volt, amikor Jézus megkérdezte a tanítványait: „Hát ti kinek mondotok engem?” Simon Péter pedig ezzel válaszolt: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.”

Péter tanúságtétele után mondja el először nyíltan Jézus, hogy sokat kell szenvednie, meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia. Figyeljük meg az ismétlődő „kell” szavakat! Jézus minden cselekedete Isten akarátának a beteljesítése, ami nem más, mint a kereszt hordozása – ahogyan arra még később kitérünk.

A mai igénk szavaival „fordítja rá” Jézus a tanítványait a „célegyenesre” – amely a Golgotához vezet. A böjti időszak „fordít minket rá” a „célegyenesre”, amely a nagyhéthez, a

feltámadás csodájához vezet el minket. Kedves Testvéreim! Hagyjuk magunkat ráfordítani Urunk útjára! Erről szól a böjt. EZ a böjt. Nem pusztán étkezési szokás.

A mai igénkből három fontos üzenetet emelek ki: a kísértést, a kereszthordozást és az igazi életünk megtalálását. Az első üzenet a kísértés. A mai igénkben Péter rögtön a Jézust Krisztusnak, az élő Isten Fiának mondó tanúságtétele után megkísérti Jézust. Péter meg sem hallja, fel sem fogja a legmegdöbbentőbb üzenetet, hogy Jézusnak harmadnapon fel kell támadnia. Péter leblokkol ott, hogy Jézust meg fogják ölni. „Isten mentsen Uram, ez nem történhet meg veled!” – mondja Péter Jézusnak. „Mi ebben a kísértés?” – kérdezhetnénk. „Hát már szeretni sem lehet Jézust? Hát már jót sem lehet akarni Jézusnak?” Jézusnak hatalma van másként cselekedni. Jézus megteheti, hogy nem teljesíti be Isten akaratát. ÍGY válik a kedves, baráti szó: kísértéssé. Jézus azonban azonnal, „élből” visszautasítja ezt a kísértést.

Mi tehát a kísértés? A mai korunk infantilizálta a kísértés fogalmát. Hányszor mondjuk: nem tudtam ellenállni a kísértésnek... És ilyenkor valami édes, kedves, bájos kis elcsábulásra gondolunk. *Bűnöztem*, azaz: megettem egy szelet csokit.

Pedig a kísértés nem egy gyermekcsínyt bevezető gondolat csupán, hanem ennél sokkal nagyobb veszély. A kísértés a bűnre csábulás és csábítás. A kísértés a bűnhöz vezető út. Úgy is mondhatnám, hogy a kísértés a bűn előjátéka.

Ravasz dolog a kísértés nagyon. Először még... ártatlannak látszik, azaz megtehető. Aztán (onnan nézve) már a következő lépés is megtehető... És így tovább... De ha a bűnbe vezető útnak már a századik lépésénél tartunk (és higgyétek el testvéreim, sok év múltbeli tapasztalatából tudom, hogy könnyen eljön az a századik lépés...) akkor már rá sem ismerünk a kezdeti önmagunkra. Ahogyan Jakab apostol írja: „a kívánság megfogánva bünt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz.” (Jak 1,15). Krisztus azonban életet hozott nekünk, és nem halált. Rajtunk áll, hogy mit válasszunk.

A kísértés valami tőlünk független dolog lenne? Nekünk pedig csupán az a feladatunk, hogy elkerüljük? Nem így van. Figyeljünk Jakab apostolra, aki így fogalmaz: „Mindenki a saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kísértésbe” (Jak 1,14). A kísértés a saját ó-ember mivoltunk része. A kísértés mibennünk van. Csak Jézushoz fordulva, csak Jézus segítségével tudjuk legyőzni.

Jézus pedig hűséges Urunk. Segíteni fog nekünk legyőzni a kísértéseinket, ha Hozzá fordulunk. Ahogyan a zsidókhöz írt levél mai igeszakasza mondja: Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, de nem vétkezett.

A mai legfontosabb üzenetünk a kereszthordozás. Dsida Jenő „Út a kálváriára” című verséből való a következő részlet. Gondolkodjunk el a vers közben: csak Jézusról szólna mindez?

Valaki ballag a hegyen,
Hús homlokáról fény sugárzik:
Úgy legyen!

Valaki lépked, felfelé tart,
Bozót közt víg madársereg.
Valaki lassan felfelé tart.
Tövistről vérharmat csepeg...

Valaki fel, a csúcs felé tart,
Hogy önmagát feszítse meg.

Jézus Urunk ezt mondta a tanítványainak, és ezt mondja nekünk a mai napon is: „Aki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem!” Figyeljünk fel először az „akar” szóra! Megtehetjük, hogy nem akarunk Jézus után menni. Akarunk-e Jézus után menni? EZ a böjt legfontosabb kérdése. EZ egész életünk legfontosabb kérdése.

Mit jelent a kereszthordozása? Keresnünk kell a mártírhalált? Nem jó keresztyén az, aki nem szenved eleget? Az önkínzás lenne a böjt lényege? ... Ne akarjuk mi magunk meghatározni a saját utunkat. Nem kell nekünk a mártíromság gondolatában tetszelegnünk, még akkor sem, ha ez nem az életünk feláldozása, hanem afféle mai, házi-mártírság. „Én feláldoztam magam a családomért. Én feláldoztam magam (és a családomat...) a munkámért.” A sor folytatható... Ezek a magunk alkotta magán-keresztek – zsákutcák.

Amire Jézus hív minket, az az elfogadása annak, amit Urunk ránk mér. Amire Jézus hív minket, az az, hogy vegyük komolyan azt, amikor kimondjuk a Tőle tanult imádságban Mennyei Atyánknak, hogy „legyen meg a Te akaratod”. Ebben gyakoroljuk magunkat a böjt alatt.

A kereszthordozás nem néhány héten át tartó bűnbánat csupán. A Lukács szerinti evangélium hasonló igeszakasza azt hangsúlyozza, hogy vegyük fel naponként a keresztet. Ahogyan Luther monda: „Ez pedig nem más, mint az ó-ember megölése, és az új ember feltámadása: e kettőnek kell történnie bennünk egész életünkön át.”

Nem lehet úgy Jézus után menni, hogy a böjtben utána megyek – azután meg abbahagyom. Jézus követése nem az életünket színesebbé tevő alkalmi kaland. Jézus Urunk követése életforma. Életforma, azaz: az Örök Élet evilági formája.

A keresztet nem azért kell vinni, mert a keresztet vinni jó. A keresztet azért kell vinni, mert Jézussal együtt vihetjük, mert Ő ad hozzá nekünk elég erőt, mert Ő méri ki, hogy mekkora legyen számunkra ez a keresztes, és legfőképpen azért, mert a keresztes végén ott van a feltámadás. A feltámadáshoz azonban nem vezet kerülőút, kiskapu. Ne reménykedjünk olcsó kegyelemben! Csak Jézust követve juthatunk el az Örök Élethez.

Nehéz dolog mindez nekünk... El akarjuk kerülni, és másokkal is el akarjuk kerülni a kereszthordozást. Amikor három éve egy lelkigondozói tanfolyamon vettem részt, az egyik legtanulságosabb üzenet az volt, hogy a lelkigondozót azért keresik fel, hogy emelje át a szenvedőt a mélypontra, a túlsó part, a boldogság felé. Ezzel szemben azonban a lelkigondozó elkíséri a szenvedőt a szenvedése legmélyére. Miért? Ilyen részvétlen, gonosz ember a lelkigondozó? Nem! Azért kíséri el a lelkigondozó a szenvedőt a mélypontra, mert a szenvedő ott, a szenvedése középpontjában találkozhat Jézussal.

Annak is már két éve volt, hogy Jeges Mirjam, a magyarszéki sarutlan karmeliták főnöknője ezt mondta nekem: „Tudja Péter, mi itt, a klauzúra bezártságában nem tudunk elfutni a problémáink elől. Végig kell, hogy imádkozzuk őket.” A problémáink mélységét imádságainkban végigjárva is lehet találkozni Jézussal.

A kereszthordozásról szóló részt Balikó Zoltán szavaival zárom: „Aki nem ült még az ágya szélén összetörve, aki nem nyúlt morzsák után, aki nem sírt át éjszakákat – az előtt ismeretlen

még Isten világa. ... Ebben a mélységben kezd el változni egyedül valami bennünk, ami elvezet a megtisztuláshoz, a halálon át – az életre.”

A mai igénk harmadik üzenete az igazi életünk megtalálásáról szól. Ahogyan már átgondoltuk, a mai igeszakaszunk előtt Péter apostol tanúságtétele állt: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.” A mai igeszakasz után Jézus Pétert, Jakabot és Jánost maga mellé véve felmegy a megdicsőülés hegyére, és ott átváltozik: „arca fénylett, mint a nap, ruhája pedig fehérén ragyogott, mint a világosság”. Ez a három történet, Péter tanúságtétele, a mai igénk és Jézus megdicsőülése mind a három szinoptikus evangélista elbeszélésében pontosan ugyanúgy követi egymást.

A kereszthordozás tehát nem az út vége. A kereszthordozás nem egy önnemesítő gyakorlat. A böjtt nem betölt, hanem előkészít valamit.

A mi utunk vége, kedves testvéreim – még előttünk van. És az utunk vége gyönyörű lesz. „Mert eljön az Emberfia az ő Atyjának dicsőségében angyalaival együtt”. És az Emberfia, Jézus Urunk azt mondja nekünk, hogy „aki pedig elveszíti az életét értem, megtalálja azt”. Aki hagyja magát ráfordítani Jézus útjára, aki akar Jézus után menni – az együtt örvendezhet Vele az ő Atyjának dicsőségében, az Örök Életben. Halleluja! Ámen.

Imádkozzunk.

Urunk!

Köszönjük, hogy irgalmas főpapunk vagy,
aki megindulsz erőtlenségeinken.

Köszönjük, hogyha segítségül hívunk,
Te meghallgatsz minket,
és megláttatod velünk üdvösségünket.

Köszönjük, hogy oltalmunk és várunk vagy.

Köszönjük, hogy csak akkora keresztet adsz nekünk, amelyet még elhordozhatunk.

Kérjük Urunk, erősíts meg bennünket,
hogy a Te utadon járjunk –
egész életünkben, minden nap.

Ámen.